

A tantárgy címe:

Nemzetközi jog I. gyakorlat

Tantárgyfelelős:

Dr. Szalai Anikó adjunktus, PhD

Tantárgy oktatója, oktatói (amennyiben nem azonos a tantárgyfelelőssel):

Dr. Szalai Anikó adjunktus, PhD

Dr. Schiffner Imola adjunktus, PhD

Dr. Kertész Dr. Váradi Szilvia adjunktus, PhD

Dr. Sziebig Orsolya Johanna tanársegéd

Dr. Hárs András tudományos segédmunkatárs

A tantárgy célja / tantárgyleírás:

A nemzetközi jog I. előadásokkal azonos félévben meghirdetett gyakorlat célja, hogy az előadásokon leadott tananyaggal kapcsolatos kérdéseket megbeszéljük és a nemzetközi jog gyakorlatorientált tanítása is megvalósulhasson.

A nemzetközi jog I. gyakorlat keretében a Hallgatók megismerkednek a jogesetmegoldás alapjaival, pótolva az esetleges jogi alapokat, majd a nemzetközi jog tárgy keretében, az őszi félévben leadott tananyagrészek kerülnek ismertetésre. A gyakorlat nagyvonalakban követi az előadások tematikáját, hangsúlyt helyezve az olyan területekre, amelyekkel a Hallgatók később, munkájuk során is találkozhatnak majd. Utóbbiak közé tartozik a nemzetközi szerződések, valamint a vitarendezési eszközök témakörei.

A tantárgy tematikája/témakörök:

Óra	Témakör	Gyakorlati óra tematikája
1.	Bevezetés	Félév megbeszélése, értékelés ismertetése. Nemzetközi jogi online kvíz megoldása csapatban pl. Kahoot Egy aktuálpolitikai, nemzetközi jogi kérdéseket is felvető problémakör kijelölése, amelyet általános támpontok alapján megbeszélünk a 2. órán./Kitalált jogeseten keresztül.
	Az óra célja:	A nemzetközi jog I. gyakorlat teljesítési feltételeinek ismertetése, a nemzetközi jogi érdeklődés felkeltése, csoportösszhang fejlesztése
2.	Bevezetés	A kijelölt probléma megbeszélése, a nemzetközi jogi problémák azonosítása.

	Az óra célja:	A nemzetközi jogi érdeklődés felkeltése, nemzetközi jogi kérdésekre való nyitottság fejlesztése.
3.	Jogesetek elemzése	Hogyan elemezzünk egy nemzetközi jogi jogesetet? Alapvető kérdések és technikák.
	Az óra célja:	A Hallgatók felkészítése a félév során tárgyalt jogesetek tárgyalására.
4.	Jogforrások	A szokásjog és a <i>persistentobjector</i> esete, Angol-norvég halászati ügy.
	Az óra célja:	A nemzetközi jog forrásainak megismerése, jogeseten keresztül a felvetődő problémák azonosítása
5.	Jogforrások	Francia nukleáris kísérletek ügye és a nemzetközi jog egyébforrásainak megbeszélése(különösen iuscogens, soft law, államok egyoldalú aktusai, nemzetközi szervezetek határozatai).
	Az óra célja:	A nemzetközi jog forrásainak megismerése.
6.	Alapelvek	Tanítási segédanyag: táblázat az alapelvekről (rendelkezésre áll). Egyes történeti vonatkozások ismertetése: pl. erőszak tilalma.
	Az óra célja:	A nemzetközi jogi alapelvek megismerése és azonosítása.
7.	Szerződések	A nemzetközi szerződések. Hogyan találunk meg egy nemzetközi szerződést? United Nations Treaty Series magyar gyakorlat a nemzetközi szerződések vonatkozásában.
	Az óra célja:	A nemzetközi szerződések gyakorlati érvényesülésének megismertetése a Hallgatókkal.
8.	Szerződések	A nemzetközi szerződések megkötésének folyamata, megszűnése, érvénytelenség. A Preah Vihear templom ügye
	Az óra célja:	A nemzetközi szerződések joga témakör legfontosabb jogintézményeinek megismerése.
9.	Felelősség	Mintajogesen keresztül szemléltetni a nemzetközi jogi felelősség keletkezésének feltételeit. Javaslat: összekapcsolás a szerződések jogával + alapelvekkel - Fiktív jogeset révén.
	Az óra célja:	A nemzetközi jogi felelősség elemeinek megismerése.
10.	Vitarendezés	A nemzetközi jogi vitarendezési eszközök megismerése. Egy táblázaton/ábrán keresztül szemléltetve az egyes vitarendezési lehetőségeket.
	Az óra célja:	A nemzetközi jogi vitarendezési eszközök megismerése.

11.	Vitarendezés	Vitarendezéssel kapcsolatos jogeset elemzése
	Az óra célja:	A nemzetközi jogban rendelkezésre álló eszköztár hogyan alkalmazható a gyakorlatban.
12.	Értékelés	Zárthelyi dolgozat a félév során elhangzottakból. Javaslat: egy mintajogeset elemzése, kapcsolódó általános nemzetközi jogi kérdésekkel.
	Az óra célja:	A félév lezárása, értékelése

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
<i>A nemzetközi jog alapvető fogalmainak és forrásainak ismerete.</i>	Képes a nemzetközi jog autonóm fogalmi rendszerében eligazodni, a legfontosabb alapvető definíciókat nem csupán azonosítani, hanem visszaadni.	Hajlandó a nemzetközi jog fogalmainak elsajátítására és igyekszik a szakmai pontosságra. A nemzetközi jog alapvető fogalmainak elsajátítása során időt és energiát fordít azok pontos megtanulására.	
<i>Jogesetek elemzésére vonatkozó általános ismeretek</i>	Képes a jogeseteket megérteni, értelmezni és a jogi kérdéseket azonosítani. Képes összetett tényállásokból kiszűrni a lényegét. Képes azonosítani a jogesetben felmerülő nemzetközi jogi problémákat.	A jogesetmegoldást a tanult alapok szerint, precízen és lényegretörően végzi.	Irányítás mellett és önállóan képes jogi problémákat felismerni és azokat megválaszolni.
<i>Nemzetközi szerződésekre vonatkozó ismeretek.</i>	Képes a nemzetközi szerződések megkötésének folyamatát ismertetni. Képes a nemzetközi szerződések megszűnésének és érvénytelenségének eseteit azonosítani.	A nemzetközi szerződésekre vonatkozó alapvető fogalmakat helyesen használja, időt fordít az egyes esetek elsajátítására. A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos magyar gyakorlatban azonosítani tudja az esetle-	

	<p>Képes a nemzetközi szerződésekre vonatkozó magyar gyakorlat ismertetésére.</p> <p>Képes nemzetközi szerződéseket keresni és azokról online információt gyűjteni.</p> <p>Ismeri a vonatkozó adatbázisokat.</p>	ges problémákat.	
<i>A nemzetközi jogi felelősségre vonatkozó szabályok ismerete.</i>	<p>Képes a nemzetközi jogi államfelelősség elmeit felsorolni és azokat részletesen ismertetni.</p> <p>Képes különbséget tenni a nemzetközi jogi államfelelősség és a nemzetközi szervezetek felelőssége között.</p>	<p>A nemzetközi jogi államfelelősség alapvető fogalmait helyesen használja.</p> <p>A vonatkozó jogeseteket kreatívan és a nemzetközi jogi államfelelősségre vonatkozó tudása alapján oldja meg.</p>	
<i>A nemzetközi viták rendezésének eszközeinek ismerete.</i>	<p>Képes felsorolni és csoportosítani a nemzetközi jogi viták rendezésének eszközeit.</p> <p>Képes gyakorlati példákat hozni az egyes vitarendezési eszközök alkalmazására.</p> <p>Képes fiktív jogesetek megoldására.</p> <p>Képes egy fiktív példán keresztül felismerni és bemutatni az egyes vitarendezési eszközök közötti különbségeket.</p>	A jogesetek megoldása során lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.	Vitarendezési szimuláció alkalmával képes azt önállóan vezetni vagy résztvevőként közreműködni.

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Kardos Gábor - Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010.

Alábbiakban megjelölt fejezetek:

A nemzetközi jog alapvető fogalmai [Kardos: 21-37. o.] A nemzetközi jog forrásai [Kardos: 47-61. o.] A nemzetközi jog alapelvei [Kardos: 38-45, 267-290, 394-395. o.] A nemzetközi jog története [Nagy: 29-55, 59-70, 75-87, 150-197. o.] A nemzetközi szerződések joga [Kardos: 63- 103. o.] Az államok nemzetközi jogi felelőssége [Kardos: 433-452. o.] A nemzetközi viták békés rendezése [Kardos: 391-394, 395-404, 406-431. o.]

A nemzetközi jog története c. fejezethez ajánlott irodalom:

Nagy Károly: A nemzetközi jog, valamint Magyarország külkapcsolatainak története, Antológia Kiadó, Lakitelek, 1995.

Kötelezően feldolgozandó jogesetek:

Egyesült Királyság v. Norvégia Halászati ügy 1951.

PreahViheari templom ügye (Kambodzsa v. Thaiföld) 1962.

Ausztrália v. Franciaország Új-Zéland v. Franciaország Francia nukleáris kísérletek ügyei 1974. 1995.

Magyarország v. Szlovákia Bős-Nagymaros vízlépcsőrendszer ügye 1997.

Egyéb ajánlott irodalom:

Oktatók által a félév során megjelölve.

A számonkérés és értékelés módja:

Hiányzások, jelenlét

A gyakorlati órák látogatása kötelező, egy félévben két hiányzás - igazolás nélkül – megengedett.

Hat vagy több hiányzás esetén a Hallgató a tárgyat nem teljesítheti.

Értékelés

Az értékelés az órai munka és a félév végén írt zárhelyi dolgozat eredménye alapján történik. Azon Hallgató, aki a félév során gyakorlati jegyet nem tudott szerezni, a tárgyat a vizsgaidőszakban meghirdetett időpontokban, írásbeli vizsgával teljesítheti.

A gyakorlati órán írt zárhelyi dolgozat a félév során elhangzott tananyag alapján kerül összeállításra, kiegészítve egy vagy több fiktív jogeset megoldásával.

Az oktatók a gyakorlati jegyben kiemelten értékelik az órai munkát.